

KOVÁCS ANETT JOLÁN

HOGY KERÜL A CSIZMA AZ ASZTALRA? AZ OLASZ OKTATÁSI RENDSZER
JELLEMZŐI KOMPARATISZTIKAI MEGKÖZELÍTÉSBEN

Az Európai Unió oktatáspolitikájára jellemző szubszidiaritás elve szinte lehetetlenné teszi a különböző országok oktatási teljesítményeinek egységes szempontrendszer szerinti összehasonlítását. Fontos megismernünk más országok oktatásra vonatkozó elméleteit, gyakorlatait, mert az ilyen jellegű kutatások segítséget adnak a nemzetközi együttműködéshez, közös projektekhez, a felnőttoktatás nemzetközileg általánosítható tendenciáinak leírásához, feltárják az úgynevezett „jó gyakorlatokat” és iránymutatásul szolgálnak arra vonatkozóan, hogy mennyire hasznosíthatóak egyes országok eredményei más országokban is.

Joggal merülhet fel a kérdés, hogy miért pont Olaszországra esett a választásom; „hogyan kerül a Csizma az asztalra”? Kutatásom megkezdésében motivált egyfajta hiányérzet. Számos európai ország oktatási eredményeiről van információnk. Sokat olvashatunk a dán népiskolákról és termelőiskolákról, a német duális képzési struktúráról, a franciaországi távoktatási rendszerről és a kompetencia bizonyítvány megszerzésének gyakorlatáról, a belga munkaerő-piaci képzés rendszeréről. Ha Európán kívüli – pl. Japán vagy Kína – országok felé tekintünk, akkor azok oktatási rendszeréről is sok forrásból tájékozódhatunk. De szinte semmit nem tudunk az Európai Gazdasági Közösség egyik alapító tagjáról, Olaszországról. Nagyon kevés magyar nyelvű forrásunk van. Dolgozatom megírásával – melyben Olaszország oktatási rendszerének teljes körű bemutatását nyújtom – ezt a hiányt igyekszem pótolni. Ami még inkább jelzi a téma aktualitását: Olaszország 2011-ben ünnepli az egységes olasz állam létrejöttének 150. évfordulóját.

Kutatási anyagom a téma hazai, de jellemzően külföldi szakirodalmára és másodelemzésre épül. A másodelemzések alapját az Olasz Művelődési Minisztérium, a KSH, az ISTAT, az OECD, az EUROSTAT, az EURYDICE által publikált oktatáspolitikai dokumentumok, kiadványok és internetes, európai adatbázisok képezik. Több olasz képviselőtű intézménnyel felvettem a kapcsolatot (Magyarországi Olasz Kereskedelmi Kamara, Studio Italia Olasz Nyelvi és Idegenforgalmi Központ, Budapesti Olasz Kultúrintézet). Írásom dominánsan leíró és összehasonlító jellegű. Eredményeimet megalapozottabbá teszi két olasz és egy magyar oktatási szakemberrel készült interjú.

Dolgozatomban áttekintem az ország természeti, társadalmi, gazdasági környezetét, ismertetem az EU oktatáspolitikai törekvéseit. Munkám fő tartalmi része Olaszország

teljes oktatási rendszerének bemutatása, valamint az olasz és magyar oktatási struktúra közös és eltérő jellemzőinek elemzése komparatisztikai megközelítésben. Kutatási eredményeim alapján elkészítem az olasz oktatási rendszer SWOT-analízisét, elemzem a magyar és olasz oktatás szerkezeti, tartalmi jellemzőit és javaslatokat fogalmazok meg, hogy a két ország mit hasznosíthatna a másik ország jó gyakorlatából. Olaszországban fontos a tanuló központúság, az esélyegyenlőség, a gyakorlatias oktatás, a diákbarát szemlélet. Magyarország számára a minősítési, értékelési rendszer és az átjárhatóság biztosítása lehet „érdekes”. De Olaszország is „tanulhat” Magyarországtól, főként a szabályozott és kiépített felnőttképzési rendszer terén.